

A 1789/tillväxt

Tekijä Pohjoismaiden vihreä vasemmisto
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus fossiilisten energialähteiden käytön lopettamisesta Pohjoismaissa

Ehdotus

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä fossiilisten energialähteiden käytöstä luopumisen.

että fossiilisen energian käyttö pysäytetään tasolle, joka vastaa 20 prosenttia Pohjoismaiden alueiden tunnetuista fossiilisista varannoista.

että työ käynnistetään ennen vuotta 2020 ja fossiilisten varantojen käyttö lopetetaan ennen vuotta 2030.

Taustaa

Joulukuussa 2015 solmittiin uusi kansainvälinen ilmastosopimus. Pariisin sopimus sitoo kaikkia maita ja astuu voimaan viimeistään vuonna 2020. Sopimuksen tavoitteena on pitää maapallon keskilämpötilan nousu alle 2 asteessa.

Kansainvälinen ilmastopaneeli IPCC julkaisi uusimman raporttinsa lokakuussa 2018. Paneelin asiantuntijoiden mukaan 1,5 asteen ja 2 asteen lämpenemisen välillä on valtava ero. Jos ilmasto lämpenee 2 astetta, sillä on tuhoisat seuraukset ihmisille, ekosysteemeille ja muille lajeille kaikkialla maailmassa. Satojen pieneneminen lisää nälänhädän uhkaa, maailman koralliriutoista kuolee todennäköisesti yli 99 prosenttia ja Pohjoismaissa muun muassa metsät kärsivät pahoin.

Jos sen sijaan onnistumme pitämään lämpenemisen korkeintaan 1,5 asteessa, maailman kasvi- ja eläinlajeihin kohdistuvien tuhojen uhka vähenee dramaattisesti. Myös merenpinnan nousu jäisi 10 cm alhaisemmaksi kuin silloin, jos ilmasto lämpenee 2 astetta, mikä voi olla ratkaisevaa henkiinjäämisen kannalta miljoonille rannikolla tai matalilla saarilla asuville ihmisille. Lisäksi se pienentäisi niin kutsuttuja kerrannaisvaiikutuksia, joiden seurauksena maapallolla käynnistyy lämpenemistä entisestään pahentavia prosesseja.

Turvallinen raja ei siis kulje 2 asteessa, vaan meidän on tehtävä kaikkemme saavuttaaksemme tiukemman 1,5 asteen tavoitteen.

Seuraavat 12 vuotta ovat sen vuoksi ratkaisevia katastrofaalisten ilmastovaikutusten välttämiseksi. Meidän on sen vuoksi tiukennettava Pariisin sopimuksen vaatimuksia. Tällä hetkellä maiden hallitusten suunnitelmien ja 1,5 asteen tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavien toimien välillä on katastrofaalisen suuri ero. Pariisin neuvotte- luissa esitetyt toimenpiteet, muun muassa EU:n sitoutuminen 40 prosentin päästövä- hennyksiin vuoteen 2030 mennessä, rajaisi lämpenemisen parhaimmassa tapauk- sessa noin 3 asteeseen.

Tätä tietoa vasten Pohjoismaiden on kannettava vastuunsa myös yhtenäisenä alu- eena. Sen lisäksi, että on palautettava ennalleen ilmakehästä hiilidioksidia kerääviä luonnon ekosysteemejä, kuten metsiä – ja suojeltava niitä, on kyettävä nollaamaan kasvihuonekaasupäästöt vuoteen 2030 mennessä. 2020-luvulla tulisi lakkauttaa kaikki hiilivoimalat, lopettaa polttomoottoreilla varustettujen autojen myynti ja ra- joittaa lentämistä. Välttämättömien ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi on lopetet- tava fossiilisen energian käyttö.

Ilmastotutkimusten mukaan 80 prosenttia maailman tunnetuista fossiilisista energia- lähteistä tulee jättää koskemattomiksi. Tämän toteuttamiseksi fossiilisen energian käytöstä luopumisen suunnittelu on aloitettava välittömästi. Pohjoismaisen yhteis- työn lisäksi Pohjoismaiden on neuvoteltava globaalisti ja sovittava YK:n piirissä fos- siilista energiaa tuottavien maiden kanssa siitä, miten teollisuus voidaan lakkauttaa ja miten fossiilisen energian käyttö saadaan pysymään tasolla, joka on korkeintaan 20 prosenttia tunnetuista varannoista.

Nuukissa 12. syyskuuta 2018

Christian Juhl (EL)

Christian Poll (ALT)

Håkan Svenneling (V)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Paavo Arhinmäki (vas.)

Pauli Trond Petersen (T)

Sofia Geisler (IA)

Solfriid Lerbrekk (SV)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)